

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

«01» вересня 2025 року

ПРОГРАМА НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
освітньо-наукова програма	Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2025/2026

Семестр IV

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю диференційований залік

КИЇВ – 2025

Розробники:

Ніколаєва Софія Юріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов КНЛУ.

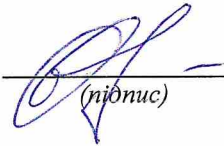
Схвалено

Керівник проєктної групи
(гарант освітньо-наукової програми)

_____ (підпис)

Валентина ЧЕРНИШ

Завідувач аспірантури

_____ (підпис)

Ольга РЕШЕТНИК

1. Мета науково-викладацької практики

Метою науково-викладацької практики є формування у майбутнього доктора філософії здатності до реалізації освітньо-наукового процесу у закладах вищої освіти, оволодіння основами навчально-методичної та науково-методичної роботи, вміннями структурування і грамотного перетворення наукового знання в навчальний матеріал; вміннями систематизації навчальних і виховних завдань; методами і прийомами укладання завдань, вправ, тестів тощо, усного та письмового викладу матеріалу дисципліни, різноманітними освітніми технологіями.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – **6** кредитів ЄКТС; 180 годин.

3. Передумови до проведення науково-викладацької практики є оволодіння навчальними дисциплінами з педагогіки / методики навчання іноземних мов і культур відповідно до навчального плану освітньо-наукової програми.

4. Анотація

Науково-викладацька практика в системі підготовки доктора філософії є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності в закладах вищої освіти і видом практичної діяльності аспірантів із здійснення освітнього процесу у вищій школі». Основне завдання науково-викладацької практики – показати результати комплексної психолого-педагогічної, соціально-економічної та інформаційно-комунікаційної підготовки аспіранта до науково-педагогічної діяльності.

Програма науково-викладацької практики складається із двох змістових модулів: Змістовий модуль 1. «Асистентська науково-викладацька практика з дисциплін обраної наукової спеціалізації» (90 годин, 3 кредити ЄКТС).

Змістовий модуль 2. «Доцентська науково-викладацька практика з дисциплін обраної наукової спеціалізації» (90 годин, 3 кредити ЄКТС).

5. Компетентності аспірантів згідно ОНП (освітнього компоненту). Компетентності аспірантів базуються на *інтегральній, загальних і спеціальних (фахових) компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою.*

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнопедагогічних дисциплін (загальна педагогіка та історія педагогіки; теорія та методика навчання іноземних мов в закладах освіти різного типу), тенденції їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології педагогічних досліджень та/або професійної практики.

- **Загальні компетентності**

ЗК 2. Здатність до системного наукового пізнання, комплексного застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.

ЗК 4. Здатність ініціювати, організовувати та проводити комплексні теоретичні й експериментальні дослідження в сфері науково-дослідницької та інноваційної діяльності, зокрема і в міждисциплінарних галузях, які призводять до отримання нових закономірностей та виявлення невирішених раніше проблем або їх частини.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї та нестандартні підходи до їх імплементації (креативність), абстрактно мислити, адаптуватися до нових умов і ситуацій, ставитися критично до власних наукових здобутків і надбань інших дослідників.

ЗК 6. Здатність до міжкультурної наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами в академічному середовищі з метою презентації та обговорення результатів свого наукового здобутку в усній та письмовій формі.

ЗК 7. Здатність на основі етичних міркувань спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки, прийоми та стратегії комунікації, мотивувати аудиторію рухатись до спільної мети в роботі вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.

ЗК 10. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності, ефективно працювати в команді, самостійно та автономно, демонструвати персональну відповідальність в міжнародному науковому просторі на засадах норм наукової етики, морально-етичних цінностей, дотримуючись положень академічної доброчесності в наукових дослідженнях і професійно-педагогічній діяльності.

• **Фахові компетентності**

ФК 7. Здатність ініціювати й організувати професійну, науково-інноваційну та викладацьку діяльність, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних методів і прийомів; здійснювати наукові оригінальні дослідження, досягати результатів та розв'язувати поставлені завдання в галузі освіти.

ФК 8. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності “Освітні науки”, удосконалюючи методологію науково-викладацької майстерності, педагогічну техніку, професійні вміння майбутніх учених, викладачів вищої школи; планувати й організувати освітній процес у вищій школі згідно з визначеними проміжними і кінцевими цілями навчання, розробляючи власні наукові і дидактичні матеріали (підручники, посібники, методичні рекомендації) та технології за профілем навчальної дисципліни; здатність до організації та проведення навчальних занять, встановлювати ефективну міжособистісну взаємодію зі студентами та доброзичливий психологічний клімат у колективі, підтримувати здоров'язбережувальне середовище; здатність організувати контрольні заходи, оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи.

ФК 9. Здатність створювати та реалізовувати освітні моделі й інноваційні технології, враховуючи вагомі умови навчання і впроваджувати їх до педагогічної практики.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну рефлексію і самоаналіз науково-дослідницької, педагогічної діяльності, вбачати перспективи досліджень, прогнозувати шляхи подальшого розвитку освітньої науки.

6. Очікувані результати науково-викладацької практики.

ПРН 3. Знати провідні наукові підходи, концепції, положення, освітні технології, їх історично-порівняльні аспекти, глибоко усвідомлювати актуальні теоретикометодологічні та практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.

ПРН 6. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно і критично, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 11. Застосовувати цифрові, інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній та викладацькій діяльності.

ПРН 13. Організовувати викладання фахових дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої школи, вимог до нормативного, наукового, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, використовувати ефективні засоби діагностики навчальних досягнень майбутніх фахівців.

ПРН 18. Обирати оптимальні інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання у власній науковій і викладацькій діяльності, в організації та проведенні наукових заходів.

ПРН 19. Використовувати сучасні освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку, планувати та ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність.

ПРН 20. Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей рухатися до спільної мети; цінуючи та поважаючи різноманітність і полікультурність, усвідомлюючи рівні можливості і гендерні особливості; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної міжкультурної комунікації.

7. Система оцінювання результатів науково-викладацької практики (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

7.1 Форми та критерії оцінювання науково-викладацької практики аспірантів

Поточний контроль роботи аспірантів у період науково-викладацької практики здійснюється регулярно науковим керівником та лектором з відповідної дисципліни кафедри шляхом контролю за виконанням графіка проходження практики.

Для оцінки результатів науково-викладацької практики використовуються такі методи: спостереження за діяльністю аспірантів у процесі науково-викладацької практики; аналіз якості виконання всіх видів роботи; бесіда з викладачами, аспірантами, студентами; оцінка діяльності аспірантів науковими керівниками та викладачами кафедр; самооцінка аспірантами власної підготовленості до практичної та науково-дослідницької роботи та її якості; аналіз документації аспірантів з науково-викладацької практики.

Терміни науково-викладацької практики і її програма визначаються відповідно до індивідуального плану аспіранта, узгоджуються з науковим керівником і затверджуються завідувачем відповідної кафедри. Терміни проведення науково-викладацької практики встановлюються відповідно до навчального плану і графіку навчального процесу та можуть модифікуватися залежно від навчального плану і графіку навчального процесу.

Аспірантам, які працюють за трудовим договором (проводять заняття зі студентами з різних дисциплін у рамках трудової діяльності) в системі вищої освіти, навчальне навантаження зараховується як науково-викладацька практика, при цьому аспіранти подають на кафедру загальну звітну документацію. Аспіранти, які мають педагогічний досвід у системі вищої освіти понад 5 років, можуть проходити практику на першому курсі аспірантури.

Підбиття підсумків науково-викладацької практики аспірантів проводиться шляхом:

- 1) аналізу звітної документації аспірантів;
- 2) виведення підсумкової диференційованої оцінки для кожного аспіранта як середньої оцінки за виконання всіх видів роботи;
- 3) проведення підсумкових «круглих столів»;
- 4) обговорення результатів практики на засіданнях кафедри.

Оцінка результатів практичної підготовки аспіранта здійснюється за 100-бальною шкалою, із яких навчальна робота – до 50 балів, позааудиторна робота – до 20 балів, науково-дослідна робота – до 30 балів.

Критерії оцінювання науково-викладацької практики аспірантів

№ з/п	Критерії	Макс. кількість балів	Зміст критерії оцінювання	Оцінка в балах
1.	Навчальна робота	50	1. Індивідуальний план аспіранта з навчальної роботи виконано повним обсягом. 2. Аспірант самостійно, грамотно у методичному аспекті спланував заняття, склав його план-конспект, у якому накреслив цілі, визначив етапи заняття, методи й прийоми досягнення поставлених цілей на кожному з них, розробив дидактичні матеріали. 3. Структура заняття доцільна й оптимальна; заняття чітко організоване; навчальний час використаний раціонально. 4. Аспірант уміє виокремлювати головні питання, викликати та підтримувати дискусію, здійснювати конструктивний аналіз відповідей студентів. 5. Вступне слово, узагальнення та зауваження аспіранта кваліфіковані, свідчать про ґрунтовні знання предмета. 6. Аспірант правильно визначив послідовність обговорення теоретичних питань / виконання практичних завдань. 7. Аспірант епізодично користується планом-конспектом і в ході семінарського / практичного заняття / лекції може скоригувати свою діяльність. 8. Мовлення аспіранта, зокрема іншомовне, коректне, виразне. 9. Аспірант має записи відвіданих лекцій, які проводили викладачі та семінарських / практичних занять, проведених викладачами, аспірантами, брав активну участь у їх обговоренні. 10. Звітну документацію аспірант подав вчасно повним обсягом.	49-50
			1. Індивідуальний план аспіранта з навчальної роботи виконано повним обсягом. 2. Аспірант самостійно, грамотно у методичному аспекті спланував заняття, склав його план-конспект, у якому накреслив цілі, визначив етапи заняття, методи й прийоми досягнення	42-48

		<p>поставлених цілей на кожному з них, розробив дидактичні матеріали.</p> <p>3. Структура заняття доцільна й оптимальна; заняття чітко організоване; навчальний час використаний раціонально.</p> <p>4. Аспірант уміє виокремлювати головні питання, викликати та підтримувати дискусію, здійснювати конструктивний аналіз відповідей студентів.</p> <p>5. Вступне слово, узагальнення та зауваження аспіранта кваліфіковані, свідчать про достатній рівень знань предмета.</p> <p>6. Аспірант правильно визначив послідовність обговорення теоретичних питань і виконання практичних завдань.</p> <p>7. Аспірант епізодично користується планом-конспектом і в ході семінарського / практичного заняття / лекції може скоригувати свою діяльність.</p> <p>8. Мовлення аспіранта, зокрема іншомовне, достатньо коректне, виразне.</p> <p>9. Аспірант має записи відвіданих лекцій, які проводили викладачі та семінарських / практичних занять, проведених викладачами, аспірантами та брав активну участь у їх обговоренні.</p> <p>10. Звітну документацію аспірант подав вчасно повним обсягом.</p>	
		<p>1. Індивідуальний план аспіранта з навчально-виховної роботи виконано повним обсягом.</p> <p>2. Аспірант самостійно, грамотно у методичному аспекті спланував заняття, склав його план-конспект, у якому накреслив цілі, визначив етапи заняття, методи й прийоми досягнення поставлених цілей на кожному з них, розробив дидактичні матеріали.</p> <p>3. Структура заняття доцільна й оптимальна; заняття чітко організоване; навчальний час використаний раціонально.</p> <p>4. Аспірант уміє виокремлювати головні питання, викликати та підтримувати дискусію, здійснювати конструктивний аналіз відповідей студентів.</p> <p>5. Вступне слово, узагальнення та зауваження аспіранта кваліфіковані, свідчать про достатній рівень знань предмета.</p> <p>6. Аспірант недостатньо правильно визначив послідовність обговорення теоретичних питань і виконання практичних завдань.</p> <p>7. Аспірант епізодично користується планом-конспектом, однак у ході семінарського / практичного заняття / лекції не може скоригувати свою діяльність.</p> <p>8. Мовлення аспіранта, іншомовне зокрема, недостатньо коректне, виразне.</p> <p>9. Аспірант має записи відвіданих лекцій, які проводили викладачі та семінарських /практичних</p>	<p>35-41</p>

		<p>занять, проведених викладачами, аспірантами та брав участь у їх обговоренні. 10. Звітну документацію аспірант подав вчасно повним обсягом.</p>	
		<p>1. Індивідуальний план аспіранта з навчальної роботи виконано не в повному обсязі, але не менше, ніж на 75%. 2. Аспірант самостійно, але недостатньо грамотно у методичному аспекті спланував заняття, склав його план-конспект, у якому накреслив цілі, визначив етапи заняття, методи й прийоми досягнення поставлених цілей на кожному з них, розробив дидактичні матеріали. 3. Структура заняття недостатньо доцільна й оптимальна; заняття не чітко організоване; навчальний час не завжди використаний раціонально. 4. Аспірант уміє виокремлювати головні питання, викликати та підтримувати дискусію, однак аналіз відповідей студентів не завжди послідовний. 5. Вступне слово, узагальнення та зауваження аспіранта свідчать про недостатнє знання предмета. 6. Аспірант непослідовний у визначенні теоретичних питань і виконанні практичних завдань. 7. Аспірант постійно користується планом-конспектом і в ході семінарського / практичного заняття / лекції не завжди може скоригувати свою діяльність. 8. Іншомовне мовлення недостатньо коректне, аспірант припускається помилок. 9. Аспірант має записи відвіданих лекцій, які проводили викладачі та семінарських / практичних занять, проведених викладачами, аспірантами, але не брав участь у їх обговоренні. 10. Звітну документацію аспірант подав вчасно або із запізненням.</p>	<p>26-34</p>
		<p>1. Індивідуальний план аспіранта з навчальної роботи виконано не в повному обсязі, але не менше, ніж на 50%. 2. Аспірант самостійно, недостатньо грамотно у методичному аспекті спланував заняття, склав його план-конспект, у якому не накреслив цілі, недостатньо коректно визначив етапи заняття, методи й прийоми досягнення поставлених цілей на кожному з них, не розробив дидактичні матеріали. 3. Структура заняття недостатньо доцільна й оптимальна; заняття не чітко організоване; навчальний час використаний нераціонально. 4. Аспірант не вміє виокремлювати головні питання, викликати та підтримувати дискусію, відповіді студентів не аналізує.</p>	<p>20-25</p>

		<p>5. Вступне слово, узагальнення та зауваження аспіранта свідчать про низький рівень знань предмета.</p> <p>6. Аспірант непослідовний у визначенні теоретичних питань і виконанні практичних завдань.</p> <p>7. Аспірант постійно користується планом-конспектом і в ході семінарського / практичного заняття / лекції не завжди може скоригувати свою діяльність.</p> <p>8. Мовлення аспіранта, іншомовне зокрема, некоректне, містить суттєві помилки.</p> <p>9. Аспірант не має записів відвіданих лекцій, які проводили викладачі та семінарських занять, проведених викладачами, аспірантами, не брав участь у їх обговоренні.</p> <p>10. Звітну документацію аспірант подав із запізненням.</p>	
		<p>1. Індивідуальний план аспіранта з навчальної роботи без поважних причин виконано менше, ніж на 50%.</p> <p>2. Аспірант неграмотно у методичному аспекті спланував заняття, не склав його план-конспект, не розробив дидактичні матеріали.</p> <p>3. Структура заняття недостатньо доцільна й оптимальна; заняття не чітко організоване; навчальний час використаний нераціонально.</p> <p>4. Аспірант не вміє виокремлювати головні питання, викликати та підтримувати дискусію, відповіді студентів не аналізує.</p> <p>5. Вступне слово, узагальнення та зауваження аспіранта недостатньо кваліфіковані, свідчать про низький рівень знань предмета.</p> <p>6. Аспірант непослідовний у визначенні теоретичних питань, а практичні завдання відсутні.</p> <p>7. Аспірант не може скоригувати свою діяльність в ході семінарського / практичного заняття / лекції заняття.</p> <p>8. Мовлення аспіранта, іншомовне зокрема, некоректне, містить суттєві помилки.</p> <p>9. Аспірант не має записів відвіданих лекцій, які проводили викладачі та семінарських занять, проведених викладачами, аспірантами, не брав активну участь у їх обговоренні.</p> <p>10. Якість звітної документації задовільна або незадовільна. Звітну документацію аспірант представив не повним обсягом або із запізненням.</p>	1-19
		<p>1. Індивідуальний план аспіранта з навчальної роботи не виконано.</p> <p>2. Аспірант не провів семінарське/ практичне заняття /лекцію.</p> <p>3. Аспірант не відвідував лекції та семінарські / практичні заняття.</p> <p>4. Аспірант не представив звітну документацію.</p>	0

2.	Позааудиторна робота	20	<p>1. Аспірант має розгорнутий план-конспект засідання наукового гуртка / проблемної групи, допоміжні засоби, а також записи всіх відвіданих ним засідань, проведених викладачами, аспірантами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>2. Якість складеного аспірантом плану-конспекту і проведеного засідання наукового гуртка / проблемної групи висока.</p> <p>3. Аспірант брав активну участь в аналізі відвіданих засідань наукових гуртків/проблемних груп.</p>	18-20
			<p>1. Аспірант має розгорнутий план-конспект засідання наукового гуртка / проблемної групи, допоміжні засоби, а також записи всіх відвіданих ним засідань, проведених викладачами, аспірантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>2. Якість складеного аспірантом плану-конспекту і проведеного засідання наукового гуртка / проблемної групи достатня.</p> <p>3. Аспірант брав активну участь в аналізі відвіданих засідань наукових гуртків / проблемних груп.</p>	16-17
			<p>1. Аспірант має розгорнутий план-конспект засідання наукового гуртка / проблемної групи, допоміжні засоби, але не має всіх записів відвіданих ним засідань, проведених викладачами, аспірантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>2. Якість складеного аспірантом плану-конспекту і проведеного засідання наукового гуртка / проблемної групи достатня.</p> <p>3. Аспірант не завжди брав участь в аналізі відвіданих засідань наукових гуртків / проблемних груп.</p>	15
			<p>1. Аспірант має розгорнутий план-конспект засідання наукового гуртка / проблемної групи, втім допоміжні засоби відсутні. Аспірант не має всіх записів відвіданих ним засідань, проведених викладачами, аспірантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>2. Якість складеного аспірантом плану-конспекту і проведеного засідання наукового гуртка / проблемної групи достатня або задовільна.</p> <p>3. Аспірант несистематично брав участь в аналізі відвіданих засідань наукових гуртків / проблемних груп.</p>	13-14
			<p>1. Аспірант має розгорнутий план-конспект засідання наукового гуртка / проблемної групи, втім допоміжні засоби відсутні. Аспірант має не всі записи відвіданих ним засідань, проведених викладачами, аспірантами для здійснення їх аналізу.</p>	12

			<p>2. Якість складеного аспірантом плану-конспекту і проведеного засідання наукового гуртка / проблемної групи задовільна.</p> <p>3. Аспірант епізодично брав участь в аналізі відвіданих засідань наукових гуртків / проблемних груп.</p>	
			<p>1. У аспіранта відсутні план-конспект засідання наукового гуртка / проблемної групи та допоміжні засоби для його проведення, а також записи відвіданих ним засідань, проведених викладачами, аспірантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>2. Якість проведеного засідання наукового гуртка / проблемної групи незадовільна.</p> <p>3. Аспірант не брав участі в аналізі відвіданих засідань наукових гуртків / проблемних груп.</p>	1-11
			<p>1. Аспірант не провів засідання наукового гуртка / проблемної групи.</p> <p>2. Аспірант не відвідував засідання наукових гуртків / проблемних груп, які проводили викладачі, аспіранти.</p>	0
3.	Науково-дослідницька робота	30	<p>1. Аспірант брав участь у засіданнях кафедри, в обговоренні кандидатських дисертацій.</p> <p>2. Аспірант провів апробацію результатів дослідження за темою дисертації, виступив із доповіддю на конференції, підготував тези доповіді до опублікування.</p> <p>3. Дослідницьке завдання виконав повним обсягом.</p>	29-30
			<p>1. Аспірант був присутній на засіданнях кафедри, але не брав участь в обговоренні кандидатських дисертацій.</p> <p>2. Аспірант провів апробацію результатів дослідження за темою дисертації, виступив із доповіддю на конференції, підготував тези доповіді до опублікування.</p> <p>3. Дослідницьке завдання виконав повним обсягом.</p>	22-28
			<p>1. Аспірант не відвідував засідання кафедри.</p> <p>2. Аспірант провів апробацію результатів дослідження за темою дисертації, виступив із доповіддю на конференції, підготував тези доповіді до опублікування.</p> <p>3. Дослідницьке завдання виконав повним обсягом.</p>	21
			<p>1. Аспірант не відвідував засідання кафедри.</p> <p>2. Аспірант виступив із доповіддю на конференції, але не підготував тези доповіді до опублікування.</p> <p>3. Дослідницьке завдання аспірант виконав не повним обсягом.</p>	16-20
			<p>1. Аспірант не відвідував засідання кафедри.</p> <p>2. Аспірант не виступив із доповіддю на конференції та не підготував тези доповіді до опублікування.</p>	10-15

			3. Дослідницьке завдання виконав не в повному обсязі.	
			1. Аспірант не відвідував засідання кафедри. 2. Аспірант не виступив із доповіддю на конференції та не підготував тези доповіді до опублікування. 3. Дослідницьке завдання виконав частково.	1-9
			1. Аспірант не відвідував засідання кафедри. 2. Аспірант не виступив із доповіддю на конференції та не підготував тези доповіді до опублікування. 3. Дослідницьке завдання не виконав.	0

7.2 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

8. Інформаційний обсяг науково-викладацької практики

Змістовий модуль 1.

Асистентська науково-викладацька практика з дисциплін обраної наукової спеціалізації *Навчальна робота аспіранта*

- Вивчення документації кафедри (плани роботи, типові і навчальні програми курсів, методичні розробки).
- Відвідування та аналіз практичних/семінарських занять з дисциплін обраної наукової спеціалізації.
- Підготовка і проведення двох семінарських занять з дисциплін обраної наукової спеціалізації.

Організація позааудиторної роботи зі студентами

- Ознайомлення з планом позааудиторної роботи кафедри.
- Участь у засіданнях студентських наукових гуртків і проблемних груп.
- Підготовка і проведення одного позааудиторного заходу (наприклад, засідання наукового гуртка).

Науково-дослідницька робота аспіранта

- Вивчення планів наукової роботи кафедри.
- Участь у засіданнях кафедри (обговорення кандидатських дисертацій).
- Участь у науково-методичних семінарах.
- Участь у наукових конференціях.
- Рецензування курсових/дипломних робіт студентів бакалаврату.
- Апробація результатів дослідження за темою дисертації (виступ на конференції, підготовка тез доповіді за темою дослідження до опублікування).

Змістовий модуль 2.
Доцентська науково-викладацька практика
з дисциплін обраної наукової спеціалізації

Навчальна робота аспіранта

- Відвідування та аналіз лекцій з дисциплін обраної наукової спеціалізації.
- Підготовка і проведення лекції з дисциплін обраної наукової спеціалізації.

Організація позааудиторної роботи зі студентами

- Участь у засіданнях студентських наукових гуртків і проблемних груп.
- Підготовка і проведення одного позааудиторного заходу (наприклад, засідання секції на студентській науковій конференції).

Науково-дослідницька робота аспіранта

- Участь у засіданнях кафедри (обговорення кандидатських дисертацій).
- Участь у науково-методичних семінарах.
- Участь у наукових конференціях.
- Участь у засіданнях спеціалізованої вченої ради.
- Рецензування тез доповідей студентів магістратури.
- Апробація результатів дослідження за темою дисертації (виступ на конференції, підготовка статті за темою дослідження до опублікування).

9. Рекомендована література

Основна література

1. Бігич, О. Б., Майєр, Н. В., Руснак, Д. А. Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії позааудиторних заходів. Київ: Вид. центр КНЛУ. 2016. С. 5-43.
2. Майєр Н. В. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика: Монографія. К. : Вид центр КНЛУ. 2015. 472 с.
3. Ніколаєва С.Ю., Бориско Н.Ф., Майєр Н.В. Методика навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти: навчально-методичний посібник для студентів магістратури. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2019. 100 с.
4. Тарнопольський, О. Б., Кабанова, М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
5. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2012. 208 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. Київ: «Академвидав», 2014. 456 с.
7. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, :Companion Volume with New Descriptors. - Education Department, Council of Europe, 2020. 235 p.
8. Bihych, O., Okopna, Y., Shcherbyna, M., Zuienko, N., Chernysh, V., & Kuksa, B. Development of Professionally Oriented Intercultural Competence of Future Tourism Experts in the Conditions of Post-Industrial Postmodern Society. *Postmodern Openings*, 2022. - 13(4), 389-401. <https://doi.org/10.18662/po/13.4/524>

https://lumenpublishing.com/journals/index.php/po/issue/view/13-4_2022 (Web of Science)

9. Chernysh V. Competence-based approach to the development of professionally oriented competence of foreign languages teacher-trainees in the intercultural context. Chapter of the monograph // Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine: monograph. - Riga: SIA Izdevnieciba Baltija Publishing, 2018. – P. 559 – 583.
10. Chernysh, V., Rubtsova, S., Nykonenko, N., Matkovska, N., Melnyk, K. Rationale for a Conceptual Model of Teaching English for Special Purposes. Journal of Language Teaching and Research. 2023.. Volume 14, Number 4, July. P. 893-902. <https://jltr.academypublication.com/index.php/jltr/issue/view/491> (Scopus. Q2)
11. Chernysh V, Vaseiko Y., Kaplinskiy V., Tkachenko L., Bereziuk J. Modern Methods of Training Foreign Language Teachers // International Journal of Higher Education. – Vol.9, No 7 (Special Issue), August 2020. DOI: <https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n7p332> <http://www.sciedupress.com/journal/index.php/ijhe/article/view/18616>
12. Chernysh V., Zadorina O., Melnyk K., Khromova I., Danyliuk M. Development of professional competence of present and future teachers under the conditions of transformational processes in education // Journal for Educators, Teachers and Trainers, 2020, Volume 11, Issue 1, Pages 56-67 10.47750/jett.2020.11.01.006 ISSN 1989 - 9572 https://jett.labosfor.com/index.php/jett/article_3998.html
13. Chernysh V., Dzhochka I., Marieiev D., Kuzebna V., Shkvorchenko N. Formation of communicative professionally oriented competence of future philologists // Applied Linguistics Research Journal. 2021; 5(1): 185-194 <http://www.alrjournal.com/jvi.aspx?un=ALRJ-44711&volume=#> https://jag.journalagent.com/alrj/pdfs/ALRJ-44711-ORIGINAL_RESEARCH-CHERNYSH.pdf DOI: [10.14744/alrj.2020.44711](https://doi.org/10.14744/alrj.2020.44711) E-ISSN 2651-2629

Додаткова

1. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
2. Мазайкіна І. О., Ямчинська Т. І., Громов Є. В. Особистісно орієнтовані технології навчання іноземних мов. Вінниця, 2017. 76 с.
3. Майер Н.В., Устименко О.М. Практикум з методики використання сучасних засобів, методів і технологій навчання іноземних мов і культур: навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів магістратури. – Київ: Видавництво Ліра-К. 2018. 224 с.
4. Морська Л.І. Теоретико-методичні основи розробки та застосування комп'ютерного педагогічного тесту : Монографія. Тернопіль : Вид.-во Астон, 2006. 59 с.
5. Професійно-практична підготовка майбутніх викладачів вищої школи: педагогічна практика, науково-асистентська практика / Укл.: Соловей М. І., Кудіна В. В., Демчук В. С., Майер Н. В., Спіцин Є. С. Вид. 4-е, доп. Київ: Ленвіт, 2014. 171 с.
6. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : навч.-метод. посіб. –Луцьк, ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 460 с.

10. Рекомендовані Інтернет ресурси

1. Електронна бібліотека України. Наука і освіта. Режим доступу: <https://uateka.com/uk/article/science>
2. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-i-fondi/elektronni-resursy/>
3. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Режим доступу: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». Режим доступу: <https://library.ukma.edu.ua/>
5. Наукова комунікація в цифрову епоху. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1/about
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe. Режим доступу: <http://www.ecml.at/>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Перелік звітної документації та вимоги до її оформлення:

1. *Загальний звіт.*

Загальний звіт має містити відомості про виконання аспірантами трьох складових програми науково-викладацької практики. Звіт повинен бути підписаним і оціненим керівником практики та завідувачем кафедри, за якою прикріплений та на якій виконує навантаження аспірант.

2. *Плани-конспекти проведених занять* (лекції / практичного / семінарського заняття), затверджені керівником практики.

3. *Аналіз відвідуваного навчального заняття*, затверджений керівником практики.

4. *Сценарій позааудиторного заходу*, затверджений керівником практики.

5. *Аналіз відвідуваного позааудиторного заходу*, затверджений керівником практики.

6. *Тези виступу* на методичних / наукових семінарах, конференціях тощо.

7. *Рецензія* на курсову / дипломну роботу студента першого (бакалаврського) або другого (магістерського) рівнів здобуття вищої освіти, або рецензія на тези доповіді студента другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти.

8. *Характеристика аспіранта* за результатами практики, підписана керівником практики.

Характеристику аспіранта пише керівник практики. Характеристика аспіранта з місця практики дозволяє оцінити його роботу та дізнатися думку потенційного роботодавця про практиканта як майбутнього фахівця.

Додаток 2

В.о. ректора КНЛУ
 проф. Ваську Р.В.
 аспіранта (-ки) _____ року навчання
 кафедри _____
 _____ форми здобуття освіти
 (денної/вечірньої/заочної)
 третій (освітньо-науковий) рівень
 спеціальність _____
 (код, назва)

 освітньо-наукова програма _____
 (назва)

 яка/який навчається за рахунок коштів
 (фізичних та/або юридичних осіб/державного замовлення)

 (прізвище, ім'я, по батькові аспіранта)
 тел. _____
 e-mail: _____

ЗАЯВА

Прошу Вас дозволити мені проходити науково-викладацьку практику в

_____ (назва установи/організації/закладу)

на кафедрі / у відділі _____ (назва)

у період з _____._____. 202__р. по202__р.

Програму практики зобов'язуюсь виконати. З правилами техніки безпеки та охорони праці під час проходження практики ознайомлений (-а) і зобов'язуюсь їх виконувати.

« _____ » _____ 202_ р.

_____ (підпис)

Додаток 3

В.о. ректора КНЛУ
 проф. Ваську Р.В.
 аспіранта (-ки) _____ року навчання
 кафедри _____
 _____ форми здобуття освіти
 (денної/вечірньої/заочної)
 третій (освітньо-науковий) рівень
 спеціальність _____
 (код, назва)

 освітньо-наукова програма _____
 (назва)

 яка/який навчається за рахунок коштів
 (фізичних та/або юридичних осіб/державного замовлення)

 (прізвище, ім'я, по батькові аспіранта)
 тел. _____
 e-mail: _____

ЗАЯВА

Прошу Вас дозволити мені проходити науково-викладацьку практику в _____

_____ (назва установи/організації/закладу)

на кафедрі / у відділі _____ (назва)

у період з _____._____. 202__р. по202__р.

Програму практики зобов'язуюсь виконати. З правилами техніки безпеки та охорони праці під час проходження практики ознайомлений (-а) і зобов'язуюсь їх виконувати.

Фактична адреса проходження практики: м. _____, вул.

№ _____, тел. _____.

До заяви додаю 2 примірники Договору.

« _____ » _____ 202__ р.

_____ (підпис)

Додаток 4

Зразки документації аспіранта-практиканта

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник науково-викладацької практики _____
« ____ » _____ 20_ р.

І н д и в і д у а л ь н и й п л а н р о б о т и

аспіранта ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова» Київського національного лінгвістичного університету _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

на період науково-викладацької практики групі / групах факультету _____
-----з _____ до _____ 202_ р. ____

Розділ	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
I.	<p style="text-align: center;">Початковий етап практики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участь у настановній конференції, у груповій роботі з керівниками практики 2. Знайомство зі студентами групи, з планом роботи куратора. 3. Ознайомлення з робочою програмою навчальної дисципліни / начальних дисциплін у межах спеціальності, підручниками, методичними розробками, з планом роботи викладача навчальних дисциплін професійного спрямування. 4. Складання індивідуального плану та його затвердження. 		
II.	<p style="text-align: center;">Навчальна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання тематичного плану циклу занять (лекційного, практичного/семінарського) у межах спеціальності на період практики. 2. Відвідування навчальних занять у межах спеціальності викладачів кафедри, до якої прикріплений аспірант, їх аналіз. 3. Відвідування демонстраційних занять, їх аналіз. 4. Проведення занять (лекційного, практичного/семінарського) у межах спеціальності. 5. Відвідування занять аспірантів-практикантів, їх аналіз. 6. Виготовлення допоміжних засобів навчання. 		

III.	Позааудиторна робота в студентській академічній групі		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка та проведення позааудиторного заходу. 2. Відвідування позааудиторних заходів, які проводять викладачі, їх аналіз. 3. Відвідування позааудиторних заходів, які проводять аспіранти-практиканти, їх аналіз. 		
IV.	<p style="text-align: center;">Науково-дослідницька робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участь у різних видах наукової роботи кафедри, до якої прикріплений аспірант. 2. Вивчення інформаційних ресурсів бібліотек з метою їх використання під час написання дисертації та подальшої наукової діяльності. 3. Підготовка тез за темою наукового дослідження. 4. Підготовка виступу на методичних семінарах, симпозіумах, наукових конференціях тощо. 5. Підготовка рецензії на курсову / кваліфікаційну роботу студента першого (бакалаврського) або другого (магістерського) рівнів здобуття вищої освіти, або рецензії на тези доповіді студента другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти. 6. Ознайомлення з провідними науковими школами Університету, діяльністю освітньо-наукових і освітньо-культурних центрів, лабораторій, проблемних груп тощо. 7. Участь у підготовці і проведенні конференцій, семінарів, круглих столів молодих учених, студентів та аспірантів. 		
V.	<p style="text-align: center;">Заключний етап практики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка звітних матеріалів. 2. Участь у підсумкових заходах з науково-викладацької практики. 		

СХЕМА

звіту аспіранта-практиканта з науково-викладацької практики

З В І Т

аспіранта ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова» Київського національного лінгвістичного університету _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

про практику у групі _____ факультету _____

Керівник практики _____

1. Кількісні результати науково-викладацької практики:

- а) кількість відвіданих занять викладачів (у годинах):
- б) кількість відвіданих занять практикантів (у годинах):
- в) кількість проведених занять (у годинах):
- г) кількість і короткий зміст проведеного позааудиторного заходу:
- д) кількість відвіданих позааудиторних заходів:

2. Початковий етап науково-викладацької практики:

- участь у конференції;
- знайомство з викладацьким складом кафедри;
- ознайомлення з планом роботи викладача ЗВО, знайомство зі студентами.

3. Навчальна робота:

- складання тематичного плану із циклу занять (лекційного, практичного/семінарського у межах спеціальності) на період практики;
- відвідування занять викладачів кафедри, аспірантів-практикантів, їх аналіз;
- проведення занять (лекційного, практичного/семінарського у межах спеціальності) в закріпленій академічній групі;
- підготовка допоміжних засобів навчання аспірантами-практикантами та їх загальна коротка характеристика;
- аналіз труднощів, з якими стикалися аспіранти під час підготовки й проведення занять.

4. Позааудиторна робота зі студентами:

- відвідування позааудиторних заходів, проведених викладачами та аспірантами-практикантами, їх коротка загальна характеристика;
- загальна характеристика самостійно проведеного позааудиторного заходу.

5. Науково-дослідницька робота:

- участь у конкретних видах наукової роботи кафедри, до якої прикріплений аспірант;
- вивчення інформаційних ресурсів бібліотек із теми дослідження;
- участь у підготовці і проведенні конференцій, семінарів, круглих столів молодихучених, студентів та аспірантів;
- підготовка тез за темою наукового дослідження;
- підготовка рецензії на курсову / кваліфікаційну роботу студента першого (бакалаврського) або другого (магістерського) рівнів здобуття вищої освіти, або рецензії на тези доповіді студента другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти.